

'Er zit meer in Mart dan je denkt'

- 'Het gaat grandioos, maar Mart heeft wel veel begeleiding nodig'
- 'Mart mag niet de dupe worden van strengere regelgeving'

DOOR EGBERT VOERMAN

MARKNESSE - Terwijl Mart Krijger een bigbag met poot aardappelen vult, kijkt boer Pieter van 't Zet op een afstandje goedkeurend toe. 'Ik moet Mart een compliment geven,' zegt hij. 'Hij is heel voorzichtig. Geen brokken maken is voor hem belangrijker dan snelheid. Dat moet ik van Mart ook niet willen.' Een dag eerder heeft de 20-jarige Mart te horen gekregen dat hij, na een periode werkervaring te hebben opgedaan, officieel in dienst is.

Mart heeft PDD NOS (een vorm van autisme) en een leerbeperking. Hij woont bij zijn ouders, aan een buitenweg vlakbij Marknesse. Iedereen in de omgeving kent hem als die jongen die overal heen rijdt op zijn blauwe Ford tractor. 'Hij woont dichtbij genoeg om met de fiets te kunnen komen, maar die blauwe trekker hoort gewoon bij Mart,' vertelt zijn loopbaanbegeleider, Helma Jansen. Vanuit Rozijwerk begeleidt zij Mart naar een passende baan. 'Mart wil graag agrarisch medewerker worden. Vanuit het onderwijs dat Mart heeft gevolgd aan de Zonnebloemschool zijn we een re-integratietraject gestart. Hij had op het moment dat we begonnen nog een stageplek vanuit school. Langzaam zijn we overgestapt naar een werkervaringsplek bij Pieter van 't Zet.'

Pieter runt het bedrijf samen met zijn vrouw Sytske en ook zijn vader Sjoerd is nog betrokken. 'Dit is een oude cultuurboerderij, de tweede van de polder. Mijn pake en beppe zijn

hier in de oorlog begonnen,' vertelt Pieter. Op het bedrijf aan de Voorsterweg teelt hij poot aardappelen, maar ook sjalotten, suikerbieten en graan.

Pieter heeft wel vaker stagiairs en kostgangers van het Groenhorst College op zijn bedrijf gehad, maar het samenwerken met iemand die autisme heeft, was een nieuwe ervaring. 'Ik werk met een vast groepje ZZP-ers. Ook voor hen was dit nieuw. Ik vond ook dat zij erachter moesten staan. Het gaat grandioos, maar Mart heeft wel veel begeleiding nodig.'

Eén taak tegelijk

'Ik begrijp alles niet in één keer, daar heb ik wat meer tijd voor nodig,' vertelt Mart over zichzelf. Hij heeft inmiddels alle werkzaamheden die te maken hebben met het verwerken van poot aardappelen onder de knie, zoals het sorteren en het vullen en afwegen van zakken. Pieter: 'Mart kan zelfstandig werken, zolang alles goed loopt. Maar als er een storing is, en dat gebeurt regelmatig, moet er iemand bijspringen. Dus het is belangrijk dat er altijd iemand met ervaring op de achtergrond aanwezig is. Je moet Mart ook niet meer dan één taak tegelijk geven; dat is iets wat ik echt heb moeten leren.'

Het seizoenwerk is voor Mart nog een onbeschreven boek. Pieter: 'In het winterseizoen doe je een half jaar lang min of meer hetzelfde werk. Dat is redelijk overzichtelijk en dat past Mart goed. Van de zomer wordt het afwisselender en zullen we meer moeten improviseren.'

'Mart heeft duidelijke uitleg nodig,' bevestigt Helma Jansen. 'Hij overziet niet het hele proces. Daar zit een groot deel van de extra begeleiding in die Mart nodig heeft van Pieter. Hierbij proberen wij vanuit Rozijwerk de werkgever te ondersteunen.'

'Een logische stap is het niet,

Mart Krijger (rechts) voert een klus uit, terwijl Pieter van 't Zet een oogje in het zeil houdt.

Vedapress

want de landbouw is best veelomvattend,' zegt Pieter eerlijk. 'We hebben ook te maken met steeds strengere regelgeving. Ook van werknemers wordt steeds meer verwacht en het mag niet zo zijn dat Mart daar de dupe van wordt. Nu begint de zoektocht naar wat Mart allemaal kan bereiken.'

En Mart heeft ondertussen al het een en ander bereikt. Zo haalde hij zelf al zijn trekkerrijbewijs en op aanraden van Pieter heeft hij ook zijn heftruckcertificaat gehaald. En een nieuwe uitdaging komt eraan: het behalen van een spuitlicentie. Die heeft hij nodig om na 2013 te mogen stippen met

gewasbeschermingsmiddelen. 'Een behoorlijk ingewikkelde cursus,' laat Helma Jansen van Rozijwerk weten. 'Wij hebben binnen ons netwerk contacten gelegd om te inventariseren of het probleem breder wordt signaleerd. Samen met Pieter brainstormen we over ideeën. Door het netwerk te gebruiken

kun je krachten bundelen en kijken of er mogelijkheden zijn voor, bijvoorbeeld, een aangepaste spuitlicentie die gericht is op de 'simpelere' klusjes als het aanstippen. Vanuit Rozijwerk zijn we altijd op zoek naar aanpassingen om werkzaamheden voor jongeren met een beperking passend te maken.'

'De kunst is om het zo voor elkaar te krijgen dat iedereen zijn eigen talent kwijt kant,' vult Pieter aan. 'Er zit meer in zo'n jongen dan je denkt. Als hij de tijd maar krijgt.'

➤ www.rozijwerk.nl. Van 2 tot en met 10 april is de **Autismeweek**: www.autismeweek.nl